

Semantik och pragmatik

<http://stp.lingfil.uu.se/~matsd/uv/uv09/sempvt/>

UPPSALA
UNIVERSITET

Mats Dahllöf
Institutionen för lingvistik och filologi
Januari 2009

1

Givet att semantik är viktigt

Språkvetenskapligt perspektiv:

- Hur processar vi semantisk information vid produktion och perception?
- Hur tillägnar vi oss semantiken för ett språk? Som barn? Som andraspråkstalare?
- Hur kan språk skilja sig åt semantiskt?
- Hur är språk besläktade genetiskt? Etymologi.

3

Givet att semantik är viktigt

Psykologiskt/humanistiskt perspektiv?

- Vilken är relationen mellan språkliga uttrycks innehåll och innehållet i tankar/avsikter/känslor etc.
- Tänker vi "på" språk?
- Begränsas våra tankar av vårt språk? (Vice versa borde väl vara sant?)
- Vilken relation råder mellan ett språks semantik och de/den kultur(er) där det hör hemma.

5

Varför är semantik viktigt?

Språkvetenskapligt perspektiv:

- Den viktigaste "poängen" med språk är att vi kan uttrycka oss med deras hjälp. Vad kan vi uttrycka? Och hur?
- Alternativt: Den viktigaste "poängen" med språk är att vi kan åstadkomma saker med deras hjälp. Vad kan vi åstadkomma? Och hur?
- Språkets struktur är "betydelsekänslig": Fonem – minsta *betydelseskiljande* enheter. Morfem – minsta *betydelsebärande* enheter. (Fonologi och grammatik är egentligen bara en analytisk bas för semantiken.)

2

Varför är semantik viktigt?

Psykologiskt/humanistiskt perspektiv?

- Vad människor kan uttrycka och hur de kan göra det är en central fråga när man skall förstå vad människor är för typ av varelser. (Ganska självklart?)
- Vad människor kan förmedla i kommunikation är en viktig del av socialt samspel.

4

Varför är semantik viktigt?

Språkteknologiskt perspektiv:

- (Maskin)översättning handlar om att bevara betydelse.
- Dokumentklassificering torde vinna på att vara innehållskänslig.
- Informationsextraktion handlar om att extrahera innehåll.
- Dialogsystem måste ha en utvecklad semantik och pragmatik.
- Finare disambiguering för t.ex. språkgranskning och talteknologi måste vara semantikkänslig.

6